

ที่ ทส 1008/ 8691

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
สำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6
กรุงเทพฯ 10400

24 สิงหาคม 2548

เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 8/2548 เรื่อง ความเห็นต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย-แก่งคอย ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 8/2548

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 8/2548 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2548 ได้พิจารณาเรื่อง ความเห็นต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย-แก่งคอย ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงขอแจ้งมติคณะกรรมการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของท่าน โดยมีรายละเอียดตามรายงานการประชุม วาระที่ 3.6 ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิติพงศ์ พึงบุญ ณ อยุธยา)
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กรรมการและเลขานุการ

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
โทร. 0 2279-7180-9 ต่อ 161 190 283
โทรศัพท์ 0 2298-6060 0 2298 6066 ต่อ 20

3.6 ความเห็นต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการสิ่งแวดล้อมโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติ วังน้อย-แก่งคอย ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

กรรมการและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ปรับปรุงแผนการจัดทำก๊าซธรรมชาติในระยะยาวในแผนแม่บ้านระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544 – 2554 (ปรับปรุง) โดยรวมถึงโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย - แก่งคอย จังหวัดสระบุรี เนื่องจากต้องการการใช้ก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มขึ้น

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน ได้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการสิ่งแวดล้อมโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย-แก่งคอย ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในการประชุม ครั้งที่ 3/2548 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2548 มีมติให้โครงการฯ ปรับปรุงเนื้อหาในรายงานฯ ตามประเด็นข้อคิดเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ และนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อไป

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อกคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ 7/2548 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2548 และที่ประชุมมีมติให้เลื่อนภาระนี้ไปพิจารณาในครั้งต่อไป โดยให้ผู้บูรหารระดับสูงหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในระดับนโยบายของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มาชี้แจงประเด็นข้อสังสัยและข้อสังเกตของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ความเห็นของที่ประชุม

- เห็นควรให้มีตัวแทนจากประชาชนที่ถูกรอนสิทธิ์ อยู่ในคณะกรรมการป้องคงราคาและกำหนดค่าทัดแทนทรัพย์สิน และในการนี้ที่มีปัญหา ไม่สามารถเจรจาตกลงกันได้ ขอให้เพิ่มเติมผู้แทนจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้แทนจากสภาพนายความ ร่วมอยู่ในคณะกรรมการป้องคงราคาและกำหนดค่าทัดแทนทรัพย์สิน ด้วย
- เห็นควรให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ชดเชยค่ารอนสิทธิ์ให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบ ตามอายุของการดำเนินโครงการฯ จริง และหันนี้ขอให้บริษัทฯ ระบุระยะเวลาของโครงการฯ ให้ชัดเจนตามการดำเนินการจริง
- เห็นควรให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) สำเนากรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุจากโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย - แก่งคอย ของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทราบด้วย

* มติที่ประชุม

- เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการสิ่งแวดล้อมโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย-แก่งคอย ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน โดยกำหนดเงื่อนไขและมาตรการที่โครงการต้องยึดถือปฏิบัติ ดังนี้

- 1.1 บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะต้องได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในการวางท่อส่งก๊าซ ของโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนเริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติ วังน้อย - แก่งคอย

1.2 ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่เสนอในแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนปฏิบัติการ โดยให้เป็นไปตามแนวทางการนำเสนอผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของสำนักงานฯ

1.3 ในกรณีบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะว่าจ้างบริษัทผู้รับจ้างในการออกแบบ/ก่อสร้าง/ดำเนินการ บริษัทฯ จะต้องนำรายละเอียดมาตรการในแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมไปกำหนดในเงื่อนไขสัญญาจ้างบริษัทผู้รับจ้างและให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทางปฏิบัติ

1.4 หากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มปัญหาสิ่งแวดล้อม บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นโดยเร็ว และหากเกิดเหตุการณ์ใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม บริษัทฯ ต้องแจ้งให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดศรีสะเกษ กรมธุรกิจพลังงาน และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบโดยเร็ว เพื่อจะได้ประสานให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.5 หากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีความประสงค์จะขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ และ/หรือมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการดำเนินการซึ่งแตกต่างจากที่เสนอไว้ในรายงานฯ บริษัทฯ ต้องเสนอรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงผลการศึกษาและประเมินผลกระทบในรายละเอียดที่ขอเปลี่ยนแปลงเปรียบเทียบกับข้อมูลเดิม ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาตามขั้นตอนก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง

1.6 หากยังมีประเด็นปัญหา ข้อวิตกังวลและห่วงใยของชุมชนต่อการดำเนินโครงการบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งของชุมชนในพื้นที่ทันที

2. เห็นควรให้มีตัวแทนประชาชนที่ถูกรอนสิทธิ์ อยู่ในคณะกรรมการป้องดองราคาและกำหนดค่าทัดแทนทรัพย์สิน และให้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) สำเนากรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุของโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย-แหงคอย ของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทราบด้วย

3. ในกรณีที่การเจรจาเรื่อง การป้องดองราคาและกำหนดค่าทัดแทนทรัพย์สิน ระหว่างประชาชนที่ถูกรอนสิทธิ์ กับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีปัญหาไม่สามารถตกลงกันได้ ขอให้เพิ่มเติมผู้แทนจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และสภาทนายความ ในคณะกรรมการป้องดองราคาและกำหนดค่าทัดแทนทรัพย์สิน ด้วย

4. ให้กระทรวงพลังงาน โดย บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) นำความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณา ต่อไป

ตารางที่ 6-2

สรุปผลกระทบ มาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบในระยะดำเนินการ โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย - แก่งคอย

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>1. นิเวศวิทยาทางบก</p> <p>1.1 ทรัพยากรป่าไม้</p> <p>แม้ว่าในระยะการดำเนินโครงการ จะไม่มีการก่อสร้างเพิ่มเติม แต่ในการก่อสร้างของโครงการจำเป็นต้องตัดไม้อักจากพื้นที่ป่าธรรมชาติประมาณ 15 ไร่ อาจก่อผลกระทบต่อนิเวศวิทยาทางบก โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ เมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ</p>	ตลอดแนวท่อส่งก๊าซ โดยเฉพาะบริเวณที่แนวท่อ ก๊าซตัดผ่านพื้นที่ป่าไม้	<ul style="list-style-type: none"> - บริเวณพื้นที่ป่าที่มีความลาดชัน จำเป็นที่จะต้องมีการฟื้นฟูสภาพป่าโดยเด็ดขาดในกรณีที่ไม่ได้ใช้แนวยাযส์ไฟฟ้าแรงสูงเป็นแนวท่อ ก๊าซ โดยในระยะแรกจะต้องปลูกพืชคลุมดินเพื่อป้องกันภาระลังพังทลายของดินโดยปลูกแฟก (Viterivive zizanioides (L.) Nash ex Small) เป็นแนวขวางกั้นความลาดชันหลังจากนั้นควรปล่อยให้วัชพืชชนิดอื่นเข้ามาแทนที่ตลอดจนปล่อยให้ลูกป่าไม้เจริญเติบโต ซึ่งลูกป่าไม้เหล่านี้ได้จากเม้มไม้ (Seed mother tree) จากป่าข้าง ๆ แนวท่อ ก๊าซ โดยมีการบำรุงดูแลรักษาโดยการเฝ้าดูว่าซึ่งครอบ ๆ โคนต้นของลูกป่าไม้เหล่านี้ เป็นต้น - เมื่อจากพื้นที่บังช่วงอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติพระพุทธบาท จำเป็นที่จะต้องปลูกป่าทดเชย ในปริมาณพื้นที่เท่ากับพื้นที่ดำเนินการของอนุญาตอย่างน้อย 66.25 ไร่ (กรมป่าไม้, 2542) ทั้งนี้จะต้องหารือเกี่ยวกับเรื่องแนวทางในการดำเนินการปลูกป่า การจัดทำโดยสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการปลูกป่า รวมถึงการบำรุงรักษาป่าไม้ดังกล่าว และนอกจากนี้อาจมีบทมายให้กรมป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการโดยมีค่าใช้จ่ายในอัตราไว้ละ 7,220 บาทต่อไร่ (ค่าปลูกป่าไว้ละ 2,500 บาท ค่าบำรุงรักษาป่าที่ปลูกปีที่ 2-6 อัตราปีละ 680 บาทต่อไร่ และปีที่ 7-10 อัตราปีละ 330 บาทต่อไร่ (กรมป่าไม้, 2543) จะอย่างไรก็ตามเมื่อจากพื้นที่ป่าธรรมชาติที่ถูกบุก抢กวนอีก 15 ไร่ ที่ปรึกษาจึงเสนอให้มีการปลูกป่าทดเชยเพิ่มขึ้นอีกเป็นอย่างน้อย 100 ไร่ 	- ปตท. และกรมป่าไม้

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. นิเวศวิทยาทางบก (ต่อ)		<ul style="list-style-type: none"> • โครงการปูกรavel เท่าน้ำหนา 100 ไร่ <ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาดำเนินการปูกรavel ประมาณ 4 เดือน - ระยะเวลาในการบำรุงรักษา ประมาณ 6 ปี <p>โดยมีขั้นตอนการบำรุงรักษา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมทางตรวจ ทำแนวกันไฟ และยามป้องกันไฟ - ด้วยวัสดุชั้นที่ 1 และทำการเก็บ ริน ทำลาย - ด้วยวัสดุชั้นที่ 2 - ด้วยวัสดุชั้นที่ 3 - ใส่ปุ๋ย และปลูกช่อ หากพบว่ามีกลั้นไม้ตาย 	
2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในช่วงระยะดำเนินการจะเป็นพื้นที่ที่ ปตท. ได้ประกาศเขตระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ (Right of Way) เป็นระยะ 10 เมตร ซึ่งมี ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ ต้องไม่ สร้างสิ่งปลูกสร้างใด ๆ และต้องไม่ปลูก ไม้ยืนต้น แต่สามารถทำการเกษตรจำพวก ไม้ล้มลุกได้	ตลอดแนวท่อส่งก๊าซของโครงการ โดยเน้นพาริเวณพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชน และสิ่งปลูกสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ปตท. ต้องระบุกิจกรรมที่สามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ตามแนวท่อส่งก๊าซ ธรรมชาติ ให้ชัดเจนแก่เจ้าของพื้นที่ได้รับทราบ - ในการนี้ที่หน่วยงานอื่นจำเป็นต้องใช้พื้นที่ในเขตระบบขนส่งปิโตรเลียม ให้ ปตท. จัดส่งเจ้าหน้าที่คอยดูแลและตรวจสอบความปลอดภัยของแนวท่อ ตลอดระยะเวลาที่มีกิจกรรมในเขตระบบฯ เพื่อความปลอดภัย 	- ปตท.

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
3. เศรษฐกิจ-ธุรกิจ กิจกรรมของโครงการในระยะดำเนินการ อาจก่อให้เกิดผลกระทบทางกายภาพและ จิตใจรวมถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม	ประชาชนและผู้นำชุมชน โดยเฉพาะ ครัวเรือนและพื้นที่ที่ไม่ต่อผลกระทบ ได้แก่ สถานที่ตั้งชุมชน และสถานี อนามัยในรัศมี 100 เมตร จากแนว ท่อส่งก๊าซฯ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 17 ตำบล ของอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา อำเภอหนองแค อำเภอวิหารแดง และอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี รวมทั้งอำเภอป่าบ้านนา จังหวัดนนทบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน และพิจารณาสนับสนุนงบประมาณใน กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนตามความเหมาะสม อาทิ ทุนการศึกษาของ เด็กนักเรียน สนามเด็กเล่น ติดไฟฟ้าริมทาง ปรับปรุงทางเข้า-ออกของ ชุมชน การตรวจสุขภาพ ถังขยะโรงเรียน มีสวัสดิการให้ประชาชนที่อยู่ ใกล้เคียงแนวทาง หรือส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น - ปตท. ต้องดำเนินการประชามติอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติ ความปลอดภัย การป้องกันอันตรายกับประชาชน ที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับระบบดังกล่าว - ปตท. ต้องเข้มงวดในมาตรการรักษาความปลอดภัย - ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการด้านสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน 	- ปตท.
4. แผนปฏิบัติการด้านสังคมและการมีส่วนร่วม ของประชาชน 4.1 แผนปฏิบัติการด้านมวลชนสัมพันธ์ การดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ มีความ จำเป็น เพื่อให้ประชาชนเกิดความคุ้นเคย และเป็นมิตร พร้อม ๆ ไปกับการรับทราบ ข้อมูลข่าวสาร ความจำเป็นในการดำเนิน โครงการ รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีต่อโครงการ	ครอบคลุมพื้นที่ 43 หมู่บ้าน ของ 17 ตำบล 5 อำเภอ ในเขตจังหวัด พระนครศรีอยุธยา สระบุรี และ นนทบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งหน่วยงานมวลชนสัมพันธ์ เพื่อเป็นตัวแทนของ ปตท. ในพื้นที่โครงการ ในการประสานงานติดต่อสื่อสารกับประชาชน หน่วยงานราชการ และองค์กร ต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการ - จัดให้มีการชี้แจงข้อมูลของโครงการผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ Internet และแผ่นพับ ซึ่งเป็นรูปแบบการสื่อสารแบบทางเดียว (One - Way Communication) 	- ปตท. และบริษัทที่ปรึกษา ภายในการดูแลของ ปตท.

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
4.2 แผนการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาโครงการจากก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนในหลายพื้นที่ตลอดแนวท่อก๊าซ ของโครงการ ดังนั้น การให้ความรู้ ความเข้าใจ การเข้าตรวจสอบ การดำเนินงาน ในพื้นที่จริง จะทำให้ประชาชนมีความเชื่อถือและมั่นใจตั้งแต่ขั้นตอนการก่อสร้าง และเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ	ครอบคลุมเขตป่าครองและกลุ่มบ้านที่ได้รับผลกระทบโดยตรง คือ มวลชนสัมพันธ์	- ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์ในระยะดำเนินการ	- ปตท.
4.3 แผนการจัดการข้อร้องเรียน ในการก่อสร้างโครงการ แม่ผู้รับเหมาได้ปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบแล้ว ก็ตาม แต่ในบางครั้งอาจไม่ครบถ้วน ดังนั้น จึงควรกำหนดช่องทางให้ประชาชนได้แจ้งความเดือดร้อน อย่างเจ้าของโครงการ	ครอบคลุมเขตป่าครองเดียวกับแผนปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> • กรณีข้อร้องเรียนทั่วไป <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่โครงการ ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ ปตท. (หน่วยก่อสร้าง มวลชนสัมพันธ์ กรมสิทธิ์ที่ดิน และสิ่งแวดล้อม) บริษัทที่ปรึกษา (มวลชนสัมพันธ์ และวิศวกรรม) บริษัทผู้รับเหมา ได้รับแจ้งข้อร้องเรียนจากผู้ร้องเรียนโดย ทางวัวตา โทรคัพท์ บันทึก จดหมาย แฟกซ์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และผู้รับข้อร้องเรียนจะดูซื้อห้องที่อยู่ เบอร์โทรคัพท์ที่สามารถติดต่อได้รายละเอียด ที่ร้องเรียนพร้อมข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขข้อร้องเรียนได้เบื้องต้น 	

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
4.3 แผนการจัดการข้อร้องเรียน (ต่อ)		<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับข้อร้องเรียนส่งข้อร้องเรียนไปที่ศูนย์ข้อร้องเรียน ณ สำนักงานสานมารหรือที่สำนักงานใหญ่ (ที่โครงการตั้งอยู่) ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ดูแลจัดการเรื่องข้อร้องเรียนนี้และจะมีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้handleผู้ร้องเรียนเข้าไปดูพื้นที่ที่ประสบปัญหา (ถ้ามี) ร่วมกัน และผู้ร้องเรียนตรวจสอบรายละเอียดในแบบฟอร์มข้อร้องเรียนที่เก็บบันทึกไว้โดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับมอบหมายจะจดบันทึกสิ่งที่พบหรือเหตุการณ์ที่พบ พร้อมวิเคราะห์สาเหตุเบื้องต้น ระบุประเภทของข้อร้องเรียนลงในแบบฟอร์มข้อร้องเรียน (สำหรับข้อร้องเรียนที่ไม่จะดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นภายใน 3 วันหลังจากได้รับแจ้ง) - ทีมงานโครงการ ทุกฝ่ายประชุมร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนหรือผู้รับผิดชอบของ ปตท. ผู้รับผิดชอบจากบริษัทที่ปรึกษาทางด้านวิศวกรรมและบริษัทผู้รับเหมา ก่อสร้างเพื่อพิจารณาข้อร้องเรียน วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขต่อไป - หัวหน้าหน่วยงานก่อสร้างโครงการ สั่งการให้ดำเนินการแก้ไข โดยกรอกรายละเอียดการส่งการในแบบฟอร์มข้อร้องเรียน พร้อมลงวันที่กำกับไว้ - ผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการแก้ไข หลังจากได้รับแจ้งให้ดำเนินการ พร้อมกรอกรายละเอียด ผลการดำเนินการในแบบฟอร์มข้อร้องเรียนหลังจากแก้ไขแล้วเสร็จ - ผู้ได้รับมอบหมายเชิญผู้ร้องเรียน ร่วมทำการตรวจสอบผลการดำเนินการพร้อมให้ผู้ร้องเรียนลงนามยอมรับผลการแก้ไข หากผู้ร้องเรียนไม่อนุมัติให้นำปัญหาเข้าที่ประชุมคณะกรรมการอีกครั้ง เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางการแก้ไขใหม่ต่อไป 	

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
4.3 แผนการจัดการข้อร้องเรียน (ต่อ)		<p>- หัวหน้าหน่วยก่อสร้างแจ้งที่ประชุมโครงการ เรื่องของผลการดำเนินงานแก่ทุกที่ได้รับการยอมรับแล้วจากผู้ร้องเรียน เจ้าหน้าที่ประจำคุณย์รับข้อร้องเรียน ลงบันทึกข้อร้องเรียนเก็บไว้เป็นหลักฐาน และรวมข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของข้อร้องเรียน และประเมินผลเรื่องข้อร้องเรียนเป็นรายเดือนต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> • กรณีข้อร้องเรียนฉุกเฉิน <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่โครงการ อันได้แก่ เจ้าหน้าที่ ปตท. (หน่วยก่อสร้าง มวลชนลัมพินี กรรมสิทธิ์ที่ดิน และสิ่งแวดล้อม) บริษัทที่ปรึกษา (มวลชนลัมพินี และวิศวกรรม) บริษัทผู้รับเหมา ได้รับแจ้งข้อร้องเรียนฉุกเฉินจากผู้ร้องเรียน โดยทางจาก โทรคัพท์ บันทึก จดหมาย แฟกซ์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้รับข้อร้องเรียนจะต้องอ่านและตอบกลับโดยทันที เมื่อโทรคัพท์ ที่สามารถติดต่อได้ของผู้ร้องเรียน และรายละเอียดไว้เบื้องต้น - ผู้รับข้อร้องเรียนส่งข้อร้องเรียนไปที่คุณย์ข้อร้องเรียนทันที (ภายใน 1 ชั่วโมง) ณ สำนักงานสานหนือที่สำนักงานใหญ่ (ที่โครงการตั้งอยู่) หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่รายงานรายละเอียดของเหตุการณ์ให้กับหัวหน้าก่อสร้างทราบ และประสานงานไปยังผู้ร้องเรียน ภายใน 1 ชั่วโมง เพื่อดำเนินการแก้ไขดูพื้นที่ที่ประสบปัญหาร่วมกัน (ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้ร้องเรียน) และผู้ร้องเรียนลงชื่อในแบบฟอร์มไว้เป็นหลักฐาน จากนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจะจดบันทึกสิ่งที่พบหรือเหตุการณ์ที่พบ พร้อมวิเคราะห์สาเหตุเบื้องต้น ระบุประเภท ของข้อร้องเรียนลงในแบบฟอร์มข้อร้องเรียน ชร-1 	

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
4.3 แผนการจัดการข้อร้องเรียน (ต่อ)		<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าหานวຍก่อสร้างสิ่งการให้ผู้บุคคลขอแก้ไขปัญหาให้แล้วเสร็จภายใน 24 ชั่วโมง ถ้าบริษัทผู้รับเหมาไม่สามารถแก้ไขปัญหาเองได้ ปตท. สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาและเรียกร้องค่าใช้จ่ายคืนกับบริษัทผู้รับเหมาได้ในภายหลัง และแจ้งผู้ร้องเรียนให้ทราบเรื่องการดำเนินการแก้ไขภายใน 24 ชั่วโมง และเชิญผู้ร้องเรียนร่วมทำการตรวจสอบหลังจากแก้ไขแล้วเสร็จ - ผู้ดำเนินการแก้ไขภาระรายละเอียด ผลการดำเนินการในแบบฟอร์มข้อร้องเรียน พร้อมให้ผู้ร้องเรียนลงนามรับผลการแก้ไข หากผู้ร้องเรียนไม่ยอมรับให้ลงบันทึกไว้ในแบบฟอร์มข้อร้องเรียน และนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการอีครั้ง เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางการแก้ไขใหม่อีกไป - หัวหน้าหานวຍก่อสร้างแจ้งที่ประชุมโครงการ เรื่องของผลการดำเนินงานแก้ไขที่ได้รับการยอมรับแล้วจากผู้ร้องเรียน เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อร้องเรียน ลงบันทึกข้อร้องเรียนเก็บไว้เป็นหลักฐาน และรวมข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของข้อร้องเรียน และประเมินผลเรื่องข้อร้องเรียนเป็นรายเดือนต่อไป 	
5. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในระยะดำเนินการ อาจทำให้เกิดการเจ็บป่วย และการบาดเจ็บในกรณีเกิดการรั่วไหลของก๊าซ	ตลอดแนวท่อส่งก๊าซของโครงการที่ตั้งสำนักงานโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - บริเวณสถานีควบคุมก๊าซ ต้องติดตั้งกำแพงคอนกรีตบริเวณด้านที่ติดกับถนน และด้านที่ติดกับชุมชนหนาแน่น เพื่อลดผลกระทบกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน - จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่สถานีควบคุมก๊าซตลอด 24 ชม. แต่เจ้าหน้าที่ค่อยตรวจสอบความเรียบร้อยเป็นประจำสม่ำเสมอ - จัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัยสิ่งแวดล้อมและการป้องกันอัคคีภัย เพื่อช่วยลดและจัดโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - ตรวจสอบความสมบูรณ์ของป้ายเตือนให้อยู่ในสภาพดี และสามารถมองเห็นได้ชัดเจนทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน 	- ปตท.

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
5. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย (ต่อ)		<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบผิวภายนอกท่อด้วยอุปกรณ์กระแสไฟฟ้า (PIG) โดยตรวจสอบอย่างน้อย 5 ปีต่อ 1 ครั้ง - จัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในห้องคืน ผู้นำชุมชน ประชาชนที่สนใจ และผู้ที่อยู่ใกล้แหล่งท่อส่งก๊าซ ให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่ถูกต้องในการรักษาความปลอดภัยของระบบท่อส่งก๊าซ และวิธีปฏิบัติเมื่อต้นในการเกิดอุบัติเหตุอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - จัดให้มีเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบพื้นที่ชุมชน และพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดความไม่ปลอดภัยอยู่เป็นประจำ - ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจให้กับผู้นำชุมชน และประชาชน เช่น คุณสมบัติของก๊าซ การปฏิบัติการควบคุมและการจัดจ่ายก๊าซทางท่อ เป็นต้น - กำหนดการซักซ้อมแผนฉุกเฉิน และการอพยพหนีภัย ร่วมกันระหว่าง ปตท. และ ชุมชน/ผู้นำชุมชน อย่างสม่ำเสมอ - เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำสถานีควบคุมก๊าซ จะได้รับการฝึกอบรมให้สามารถควบคุมระบบท่อก๊าซเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง และมีความเข้าใจในแผนและมาตรการด้านความปลอดภัย - ในกรณีที่มีการปล่อยก๊าซเนื้องจากเป็นส่วนหนึ่งของงานบำรุงรักษาล้วนปฏิบัติการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ จะแจ้งชุมชน และผู้นำชุมชนให้ทราบล่วงหน้า 	

ตารางที่ 6-2 (ต่อ)

ประเด็นสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ดำเนินการ	มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>6. การควบคุมการดำเนินการตามมาตรการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระยะดำเนินการ ตลอดอายุโครงการ ตามที่กำหนดในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ตามพื้นที่ที่ระบุไว้ในมาตรการลดผลกระทบ และแผนปฏิบัติการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเอกสารมาตราการลดผลกระทบ และแผนปฏิบัติการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม - ประสานงาน/ประชุมร่วมกับหน่วยงานรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรการ และแผนปฏิบัติการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม - ตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการและแผนปฏิบัติการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม - ประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการและแผนปฏิบัติการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม - พิจารณาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามมาตรการ และ แผนปฏิบัติการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม - จัดเตรียมระบบการปฏิบัติตามมาตรการและแผนปฏิบัติการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมถึงการประเมินผลการพิจารณาปัญหาและอุปสรรค 	<ul style="list-style-type: none"> - บุคคลที่ 3 โดย ปตท. เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ตามมาตรการทั้งหมด

ตารางที่ 6-4

สรุปมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในระยะดำเนินการ โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติวังน้อย - แก่งคอย

คุณภาพสิ่งแวดล้อม/ดัชนีตรวจวัด	พื้นที่ดำเนินการ/สถานีตรวจวัด	วิธีการตรวจวัด/การดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. เครื่องจุก-ลังค์ - ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับจาก โครงการ	- หมู่บ้าน/ชุมชนใกล้เคียงแนวท่อ ส่งก๊าซฯ โครงการ	- การสัมภาษณ์ครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ (สูมตัวอย่าง) โดยใช้แบบสอบถามประมาณ 250 ตัวอย่าง	- อย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน ที่ดำเนินโครงการแล้ว 1 ปี	- ปตท.ดำเนินการโดย บุคคลที่ 3
2. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย - สอดส่องการทำงานโดยไม่ เกิดอุบัติเหตุดึงขันหยุดงาน - สอดส่องการทำงานที่ ควบคุมดูแลและรับผิดชอบ พื้นที่โครงการ - การฝึกซ้อมตามแผนปฏิบัติการ ฉุกเฉิน - ผลการดำเนินงานด้าน ^{สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและ อาชีวอนามัย}	- หน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นของ โครงการ - ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย (การตรวจประเมิน (Audit)) ของส่วนปฎิบัติการระบบท่อ ที่ดูแลรับผิดชอบ - รายงานประจำปีด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย	- สถิติอุบัติเหตุที่รวมถึงการเจ็บป่วยและบาดเจ็บ จากการ ทำงานปีละครั้ง - บันทึกการฝึกซ้อมตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง - พิจารณาผลการดำเนินการตามระบบการจัดการด้าน ^{สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และอาชีวอนามัย}	- ตลอดระยะเวลาดำเนินการ ทุก 3 เดือน - รายงานประจำปีทุกปี	- ปตท.

ตารางที่ 6-4 (ต่อ)

คุณภาพลิงแวดล้อม/ดัชนีตรวจวัด	พื้นที่ดำเนินการ/สถานีตรวจวัด	วิธีการตรวจวัด/การดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
3. แผนติดตามตรวจสอบทางลิงแวดล้อมของโครงการ	- พื้นที่ติดตามแนวท่อส่งก๊าซฯ โครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติตามมาตรการและติดตามตรวจสอบผลกระทบลิงแวดล้อม ในระยะก่อนการก่อสร้าง ระยะก่อสร้าง และระยะดำเนินโครงการ - ประชุมหารือผู้ดูแลด้านลิงแวดล้อมของโครงการ - ตรวจสอบพื้นที่โครงการตลอดแนวท่อส่งก๊าซฯ ของโครงการโดยเฉพาะบริเวณที่ไว้ต่อผลกระทบลิงแวดล้อม - วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการก่อสร้างและดำเนินการเปรียบเทียบกับคาดการณ์ไว้ในรายงานผลกระทบลิงแวดล้อม - พิจารณาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบ และติดตามตรวจสอบผลกระทบลิงแวดล้อม - จัดเตรียมรายงานการติดตามตรวจสอบทางลิงแวดล้อมของโครงการพร้อมสรุปและเสนอแนะ 	- 1 ปี หลังจากเปิดดำเนินการ	- บุคคลที่ 3 โดย ปตท. เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน